

Miljökonsekvensbeskrivning

Bakgrund och syfte

Enligt plan- och bygglagen samt miljöbalken ska en översiktsplan alltid miljöbedömas och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas. Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas. Konsekvensbeskrivningen avspeglar att tillägget till översiktsplanen 2005 är strategiskt och redovisar utvecklingen på en översiktlig nivå och bedömer primärt de övergripande effekterna av de tillägg som redovisas i förslagen utbyggnadsstrategi för bostäder, handel och verksamheter samt övergripande trafikstruktur. Till gällande översiktsplan hör ingen miljöbedömning, då detta inte krävdes eftersom planen påbörjades innan ny lagstiftning började gälla.

Konsekvensbeskrivningen avser de olika områden som utbyggnadsstrategin omfattar och har gjorts utifrån tilläggets strategiska och översiktliga karaktär.

Utbyggnadsstrategi

Utbyggnadsstrategin innehåller strategiska principer för lokalisering av ny bebyggelse med bostäder och arbetsplatser och utveckling av trafikstrukturen. Utbyggnadsstrategin är framtagen i syfte att möjliggöra kommunens mål att ge beredskap för en befolkningsökning med 1% per år och utveckla Ystad till ett regioncentrum och stärka sydöstra Skånes ställning i

Skåne. Detta innebär en utbyggnadstakt med mellan 150 och 200 bostäder per år fram till 2045, det vill säga under perioden knappt 6 000 bostäder.

Grundtanken är att samordna bebyggelse och trafikstrukturer och därigenom ge underlag för en attraktiv kollektivtrafik. Ystad kommuns mål överensstämmer väl med Region Skånes vilja att åstadkomma en enda arbetsmarknadsregion för hela länet, man talar om att få "ett rundare Skåne". Förbättrade förbindelser i östvästlig riktning är viktiga i detta sammanhang.

Därtill framhålls behovet av en mer långsiktigt hållbar och klimat- och miljöanpassad utveckling. Utbyggnadsstrategin innebär att ny bebyggelse i första hand bör tillkomma i Ystad, Svarte och Köpingebro.

Ystad

Enligt utbyggnadsstrategin förtätas Ystad stad efter sina egna förutsättningar där staden är gles, för att uppnå en god hushållning med mark, råvaror, transporter och energi. Staden omvandlas så den blir kontinuerlig och sammanhängande och med en större blandning av funktioner, verksamheter, lokal- och bostadstyper och attraktiva friytor. Rumsligt integrerade parker i ett tätare stadslandskap används mer effektivt och utnyttjas mer av stadens invånare än grönområden utlagda mellan befintliga bostadsområden och

vägar. Den mångfunktionella staden med en robust struktur har en större förmåga att anpassa sig efter nya förutsättningar och blir i den meningen mer hållbar. I stadskärnan prioriteras säkerhet och hög framkomlighet för gående, cyklister och kollektivtrafik.

Bebyggelsen fullföljs i Västra Sjöstaden och nya stadsdelar kan byggas i tidigare hamn- och industriområden i stadens mest centrala delar. Ny stadsbebyggelse tillkommer på längre sikt i Öja och Hedeskoga med kollektivtrafikstråk som förbinder de yttre stadsdelarna med centrum.

Någon etablering av externa köpcentra utanför stadskärnan föreslås ej tillåtas. Dock kan sällanköpshandel och handel med tunga och/eller skrymmande varor som är olämpliga i city föreslås i externa och halvexterna lägen där tillgängligheten för transporter är gynnsam.

Verksamhetsområde markerat som utredningsområde enligt ÖP 2005, öster om Östra industriområdet ersätts i strategin med området i anslutning till avfallsdeponin vid Hedeskoga.

Symbolförklaring

- + positiva tendenser
- 0 nollpåverkan
- negativa effekter

Ny bebyggelse där bebyggelse finns

Miljökonsekvenser

- + Mindre mark tas i anspråk för nyexploatering tack vare förtätning i redan bebyggda områden.
- + Västra hamnområdet planeras i kollektivtrafiknära läge och på redan ianspråktagen mark och förbättrar stadens koppling till havet.
- + Förtätning utmed trafikerade gator där ny bebyggelse kan utgöra bullerskärm kan ge minskat buller i omgivningen.
- + Trängre gaturum med gata i stället för infartsled/väg sänker hastigheten med lokalt förbättrad luftkvalitet och minskat buller.

+

Attraktivare cykelstråk minskar andelen biltrafikanter vilket leder till minskade trafikstörningar och förbättrad luftkvalitet.

0

Förtätning av ett område ger ökat underlag för kollektivtrafiken vilket förbättrar luftkvaliteten totalt sett, men kan ge sämre luft lokalt genom ökad trafik just där förtätningen sker.

0

Risk för att bostadsnära grönområden minskar i omfattning samt får ökad belastning där förtätning sker men kan ge i resultat mer attraktiva och utnyttjade utemiljöer. Samtidigt minskar intrånget på åkermark genom förtätning i staden.

-

Anpassningsåtgärder i form av skydd mot stigande havsnivå får ingå i förutsättningar vid planering av Västra hamnområdet.

-

Ökad risk för påverkan på grundvattennivåer genom minskad infiltration vid förtätning. Påverkan kan minskas genom kompensationsåtgärder som gröna tak eller genomsläppliga beläggningar.

Sociala konsekvenser

+

Förtätning kan innebära att nya upplåtelseformer och nya bostadstyper kan tillföras i homogena bostadsområden.

- + Varje del av staden hänger samman med övriga stadsdelar och är tillgänglig utan besvärande barriärer, vilka kan byggas bort i samband med stadsförnyelse.
- + En blandad stadsbebyggelse ger ökad möjlighet till arbetsplatser och service i utpräglade bostadsområden, vilket även ger ett ökat folkliv och en ökad positiv social kontroll.
- + Västra hamnområdet kan ge positiva effekter för centrum med mer stadsliv, service, handel och mötesplatser.
- + Folkhälsan förbättras när fler använder cykeln som fortskaffningsmedel.
- Risk för homogen befolkningsstruktur pga höga nybyggnadspriser i Västra hamnområdet.

Ekonomiska konsekvenser

- + Bostadsförsörjningen säkras och ger ökat skatteunderlag.
- + Förtätning skapar underlag till utökad service och nya arbetstillfällen, vilket bedöms stärka ekonomin generellt.

- + Västra hamnområdet bedöms ge staden positiva effekter för service och handel i centrum.
- + Nyttjande av redan gjorda investeringar i form av infrastruktur.

Nya utvecklingsområden i Öja och Hedeskoga

Miljökonsekvenser

- + Utvecklingsområden ligger i anslutning till befintlig stadsbebyggelse.
- + Goda möjligheter till kollektivtrafikförsörjning finns.
- + Dag Hammarskjölds park kan utvecklas till ett närrekreationsområde för Öja och Hedeskoga.
- Jordbruksmark klass 8-9 tas i anspråk men genom att bygga tätt minskar intrånget på åkermark.

Sociala konsekvenser

- + En blandad stadsbebyggelse ger ökad möjlighet till arbetsplatser och service i utpräglade bostadsområden vilket även ger ett ökat folkliv och en ökad positiv social kontroll.

Ekonomiska konsekvenser

- + Bostadsförsörjningen säkras och ger ökat skatteunderlag.
- Investeringar i anslutning till ny bebyggelse för infrastruktur, skolor och barnomsorg.

Köpingebro och Svarte

Särskilda satsningar föreslås i Köpingebro, som tillsammans med Ystad och Svarte, har pågatågsstationer. Med dessa satsningar kan den regionala tågtrafiken på Ystad-Simrishamnsbanan utvecklas. Köpingebro och Svarte bedöms ha förutsättningar att kunna erbjuda goda boendemiljöer med inslag av verksamheter och underlag för en allsidig service.

Bygga i kollektivtrafknära läge i Köpingebro och Svarte

Miljökonsekvenser

- + Stationsnära utbyggnad gynnar kollektivtrafik och minskar bilberoendet och miljöbelastningen.
- + Utbyggnadsmetoden ger goda förutsättningar att uppfylla de nationella miljökvalitetsmålen.
- Jordbruksmark klass 8-9 tas i anspråk.

- Risk för miljöstörningar i form av buller från verksamheter och järnväg i Köpingsbro.
- Risk för påverkan på värdefullt naturområde samt riksintresse för kulturmiljövård vid utbyggnad av Svarte utöver gällande FÖP.

Sociala konsekvenser

- + Integrationsmöjligheter ökar genom blandade boendeformer.
- + Underlag till skola, lokal service och kollektivtrafik ökar.

Ekonomiska konsekvenser

- + Nyttjande av redan gjorda investeringar i form av infrastruktur.
- + Bostadsförsörjningen säkras och ger ökat skatteunderlag.

Övriga utbyggnadsområden

För övriga mindre orter inom kommunen gäller att orterna får utvecklas utifrån respektive orots förutsättningar med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns på platsen. Inom vissa orter är förtätning möjlig, andra har möjlighet till viss småskalig utbyggnad.

Komplettering av bebyggelse på landsbygden

Miljökonsekvenser

- + Möjlighet ges att stärka den lokala identiteten med utvecklingsprincipen att ny bebyggelse ska ta sin utgångspunkt i, och hänsyn till, olika lokala karaktärer i byar och landskapselement.
- Trots stor återhållsamhet med kompletteringsbebyggelse på landsbygden finns risk att mängden personbilstrafik ökar.
- Typen av utbyggnad medför stora svårigheter att uppfylla de nationella miljö kvalitetsmålen.
- Krav på service på infrastruktur, vatten och avlopp.

Sociala konsekvenser

- + Stärker byarnas identitet och kulturlandskapets läsbarhet och värden.

+ Stärker underlaget för den dagliga servicen.

+ Valfrihet i boendet ökar.

Ekonomiska konsekvenser

+ Jordbruksdriften gynnas genom att åkermarken inte splittras med ny bebyggelse.

Trafikstrukturer

Trafiken till och från hamnen kommer att öka i takt med att verksamheten i hamnen växer. Hamnen kan på sikt flyttas ut från stadens centrala delar och nya anslutningar föreslås i väg- och järnvägssystemen. I en fördjupningsstudie har förslag för en ny sträckning av väg E65 öster om Regementsområdet för genomfartstrafik och trafik till och från hamnen tagits fram. Detta gör det möjligt att leda tung lastbils- och genomfartstrafik utanför centrum.

Samla tunga transporter

Miljökonsekvenser

+ Gatunät anpassat till risk och störningar innebär mindre risk för miljöproblem än om andra gator används.

+ Effektivare godstransporter och mindre utsläpp totalt sett p.g.a. minskad trafik i centrala staden.

+ En nedgrävning av väg E65 vid regementsområdet skulle innebära minskat buller för boende.

- Ökat buller och vibrationer och utsläpp, ger sämre miljö vid ny trafikled.

- Risk för påverkan på naturmiljön vid ny trafikled öster om Regementsområdet.

Ekonomiska konsekvenser

+ Effektivare godstransporter ger ekonomisk vinst för företag.

Miljöförutsättningar

Miljöförutsättningar

I Ystad kommun finns områden med mycket stora natur-, kultur och friluftslivsvärden, många av dem är av riksintresse och finns beskrivna i ÖP 2005 samt i länsstyrelsens Naturvårdsprogram respektive Kulturmiljöprogram för Skåne län.

Landskapet i Ystadtrakten omfattar bl.a.

-en lång kuststräcka med vidsträckta stränder

-ett kuperat backlandskap

-kåsebergaåsen med betesmark i öster

-gamla naturbetesmarker med många små vatten och intressant flora i Baldringetrakten

-Fyledalen med lövskogsklädda sluttningar i kommungränsen mot Tomelilla kommun -skogs- och sjöområdet kring Krageholms sjön och Ellestadsjön på Rommeleåsens utlöpare i nordväst

-jordbrukslandskapet med mindre åkerenheter, avbrutet med busk- och trädrader -de stora godsens vidsträckta åkerfält, alléer och parklika lövdungar

I Länsstyrelsens Kulturmiljöprogram för Skåne län betecknas Ystad som en av de bäst bevarade medel-

tida städerna i landet. Genom det rika och varierande byggnadsbeståndet illustreras en kontinuerlig utveckling från medeltid till nutid. Såväl stadsplanen med gatunät och fastighetsindelning som den äldre bebyggelsen samt planteringarna och torgbildningarna har kulturhistoriskt värde.

Miljöbedömningsmål

De bedömningsmål som kommer att tillämpas i det fortsatta planarbetet utgår från de **nationella miljö kvalitetsmålen** och den av kommunfullmäktige antagna Agenda 21 med miljöhandlingsprogram. De sociala och ekonomiska konsekvenserna utifrån de **nationella folkhälsomålen**. Konsekvensanalyser på mer detaljerad nivå kommer att göras i samband med framtida fördjupningar av översiktsplanen, planprogram och olika detaljplaner.

Målsättningen med kommunens miljömål är att:

- främja en god hälsa och boendemiljö
- värna om den biologiska mångfalden
- ta tillvara stora kulturmiljövärden i kommunen
- bevara markens och vattnets långsiktiga produktionsförmåga samt
- trygga en god hushållning med naturresurserna.

Kommunstyrelsens miljöberedning har till uppgift att följa upp kommunens övergripande strategiska miljöarbete. Detta görs bl.a. genom miljöbokslut vartannat år, det senaste från 2008. Varje år görs även en mindre uppföljning av miljöbokslutet.

Nationella folkhälsomål

2003 fattade riksdagen beslut om 11 nationella folkhälsomål. Ansvaret för målen är fördelade mellan olika aktörer och nivåer i samhället:

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar
3. Barns och ungas uppväxtvillkor
4. Hälsa i arbetslivet
5. Miljöer och produkter
6. Hälsöfrämjande hälso och sjukvård
7. Skydd mot smittspridning
8. Sexualitet och reproduktiv hälsa
9. Fysisk aktivitet
10. Matvanor och livsmedel
11. Tobak, alkohol, droger, narkotika och spel

Nationella miljö kvalitetsmål

Skåne län och kommuner arbetar med 15 av miljömålen (Nr 14. Storslagen fjällmiljö gäller ej i Skåne):

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. (Storslagen fjällmiljö)
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt djur och växtliv

Studerade alternativ

Konsekvensbeskrivningen bedömer utbyggnadsstrategin för bostäder, handel och verksamheter samt ett så kallat nollalternativ som utgår från nu gällande översiktsplan och en utveckling efter översiktsplanens riktlinjor.

Nollalternativ

Konsekvenserna av utbyggnadsstrategin ska jämföras med ett nollalternativ. Nollalternativet utgörs av en framskrivning av utbyggnad av bostäder, handel och verksamheter enligt nu gällande översiktsplan (ÖP 2005 för Ystads kommun) men någon ytterligare utbyggnad kommer inte till stånd.

Nollalternativet saknar en strategi för att ny bebyggelse i första hand bör tillkomma genom förtätning i Ystad stad samt en satsning i Svarte och Köpingebro. Utbyggnaden i Öja och Hedeskoga kommer i nollalternativet att präglas mer av en funktionsseparerad och utglesad planering, vilket tar mer åkermark i anspråk.

Utänför staden Ystad tillkommer i nollalternativet troligen nya bostäder på landsbygden och i natursköna lägen med risk för betydande miljöpåverkan och höga kostnader för infrastruktur och annan service.

Utbyggnad av verksamhetsområde utmed Rv 19 mot St Herrestad ligger kvar i nollalternativet.

Nollalternativet saknar vidare ett samlat grepp kring frågan att samordna bebyggelse och trafikstruktur för att ge underlag för en attraktiv kollektivtrafik. Samtidigt är nollalternativet mindre tillväxtorienterat och innehåller mindre av regionförstoring, vilket innebär att det är mindre transportgenererande.

Avgränsning av MKB

En miljökonsekvensbeskrivning ska formellt behandla endast de frågor som kan medföra betydande miljöpåverkan. Konsekvensbeskrivningen avspeglar att tillägget till översiktsplanen 2005 är strategiskt och redovisar utvecklingen på en översiktlig nivå och bedömer primärt de övergripande effekterna av de tillägg som redovisas i föreslagen utbyggnadsstrategi för bostäder, handel och verksamheter samt övergripande trafikstruktur. Två frågor som även på en översiktlig nivå kan identifieras som kan riskera att medföra betydande miljöpåverkan och beskrivas mer utförligt är:

- utbyggnad på högvärdig åkermark
- utbyggnad inom riksintresseområden.

Tilläggets tidshorisont sträcker sig till 2045. Konsekvensbeskrivningen avser de förslag som lyfts fram i planen, och har därmed samma tidsavgränsning.

Mer detaljerade frågeställningar kommer att behandlas i samband med kommande fördjupade översiktsplaner, program och detaljplaner.

Utbyggnad på högvärdig åkermark

Ca 70% av kommunens yta utgörs av jordbruksmark och tillhör den bättre i riket. Föreslagna utbyggnadsområden ligger till en del på högproduktiv jordbruksmark, klass 8-9 enligt en tiogradig skala.

Konsekvenser

Runt Ystad berör föreslagen utbyggnad vid Öja gård jordbruksmark av klass 9 och Hedeskoga av klass 8. Utbyggnaden i Svarte är behandlad i fördjupad översiktsplan men berör jordbruksmark av klass 6-9 och utbyggnaden i Köpingebro berör delvis jordbruksmark av klass 8, en stor del av tänkt utbyggnadsområde utgörs dock av det gamla sockerbruksområdet.

Övrig utbyggnad är endast kompletteringsbebyggelse i direkt anslutning till befintliga tätorter.

Då kommunen vill möjliggöra en utbyggnad av tätorterna är en utbyggnad som till en del ligger på högproduktiv jordbruksmark en nödvändig konsekvens. För att ta så lite mark i anspråk som möjligt har man valt att bygga tätt och effektivt. Tät bebyggelse med god tillgänglighet till kollektivtrafik och service tar minst mark och resurser i anspråk. Utbyggnadsområden där bebyggelse redan finns minskar också behovet av mark för infrastruktur som vägar, ledningar m.m. och för service som butiker, skolor mm. En stor del av utbyggnaden av Ystad stad föreslås ske genom förtätning innanför Dag Hammarskjölds väg. Viss förtätning kan ske även i övriga tätorter.

Utbyggnad inom riksintresseområden

Områden som inrymmer sådana speciella värden eller har så speciella förutsättningar att de bedömts vara betydelsefulla för riket i sin helhet kan klassas som område av riksintresse enligt miljöbalken. Riksintresset väger alltid tyngre än ett eventuella motstående lokalt allmänintresse och områden av riksintressen ska prioriteras i den fysiska planeringen. Riksintresse kan gälla för såväl områden som är skyddsvärda pga sina speciella natur- och kulturvärden som för områden som är av betydelse för ett speciellt nyttjande som kommunikationer, energiproduktion, energidistribu-

tion etc. Områdena kan även vara riksintressanta för totalförsvaret.

Olika typer av utveckling är naturligtvis möjlig men ska ske på sådant sätt att det är förenligt med de värden som konstituerar riksintresset och inte påtagligt skadar dem. Riksintresset är inte ett allmänt utpekande utan i motiveringen till riksintressena finns klara riktlinjer för vilka aspekter i människans utnyttjande av tillgängliga naturresurser, samhällets utveckling, näringsliv, sociala villkor, byggnadsskick och olika estetiska ideal m.m. som skall beaktas.

Konsekvenser

Utbyggnadsområdena runt Ystad, Svarte och Köpingebro ligger alla inom riksintresse för kustzonen, enl. 4 kap. Miljöbalken (MB). Inom kustzonen ska hänsyn tas till natur- och kulturmiljövärden samt möjligheten till rörligt friluftsliv. Riksintresset utgör dock inget hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet. I det lokala näringslivet bör även turistnäringen beaktas. Föreslagen ny bebyggelse ligger i direkt anslutning till befintliga tätorter och påverkar därmed inte riksintresset.

Ystad

En stor del av utbyggnaden av staden Ystad föreslås ske innanför Dag Hammarskjölds väg genom förtät-

ning och inom omvandlingsområden. Berörs riksintresse för kulturmiljövård område M167, Ystad enligt 3 kap. MB, får det behandlas i detaljplan för respektive område.

Utbyggnadsområdena vid Hedeskoga är till del markerade som planerade utbyggnadsområden i översiktsplan 2005 och tangerar östra avgränsningen av riksintresse för kulturmiljövård, område M160, Bjärsjöholm – Balkåkra – Skårby enligt MB 3 kap. En anpassning till platsen och till riksintresset får ske i det fortsatta planarbetet för området.

Utbyggnadsområdena vid Norra Hälsobacken – Öjagård är markerade som planerade utbyggnadsområden i översiktsplan 2005 och påverkar inte något ytterligare riksintresseområde.

För hamnområdet i Ystad pågår ett arbete med en fördjupad översiktsplan där påverkan på riksintresseområde för fiske, kulturmiljövård och rörligt friluftsliv belyses. Det fortsatta arbetet kommer även att behandla påverkan på en framtida ny stadsdel vad gäller klimatförändringar och stigande havsnivå.

Svarte

Utbyggnadsområdena runt Svarte och påverkan på riksintressen behandlas i en fördjupning av översiktsplan för Svarte antagen 2009.

Köpingebro

Utbyggnadsområdena för Köpingebro är till del markerade som planerade utbyggnadsområden respektive utredningsområden i översiktsplan 2005 och påverkar inte något ytterligare riksintresseområde. Väster om Köpingebro ligger idag militära övningsområden. Försvarets intressen i området Fredriksberg är idag under omprövning. För att utreda möjligheterna kring en utbyggnad ska en fördjupad översiktsplan tas fram för området Fredriksberg, Köpingebro, Nybrostrand samt Kabusa skjutfält. I det arbetet kommer miljökonsekvenserna att redovisas på ett mer utförligt sätt och behandla påverkan på en framtida utbyggnad vad gäller klimatförändringar och påverkan på Nybroån.

Övriga utbyggnadsområden

Övrig utbyggnad vid mindre orter är endast småskalig kompletteringsbebyggelse i direkt anslutning till befintliga tätorter.

Dragongatan – E65

I en fördjupningsstudie har två huvudalternativ för dragning av väg E65 mellan Kristianstadsrondel-

len och väg 9 studerats – ett alternativ som ligger kvar i befintlig sträckning och ett som har en ny sträckning öster om Regementsområdet. En dragning öster om Regementsområdet innebär att vägen gör ett visst intrång i kanten av natur- och rekreationsområdet Sandskogen. Samtidigt innebär denna lösning en flexibilitet i stadsutvecklingen när Dragongatan blir mer av en lokalgata samt förbättrad bullersituation, framkomlighet och trafiksäkerhet i området. För att minska påverkan på Sandskogen föreslås den nya vägen överdäckas denna del av sträckan.

Föreslagen vägdragning berör inte något riksintresseområde. Ett område norr om väg 9 och Sandskogens fritidshusområde är kommunalt naturreservat och

sträcker sig ända fram till dammen norr om Regementsområdet. För att minska intrånget vid Sandskogens kant och minska bullerstörningar föreslås den nya vägen överdäckas på stora delar av sträckan. I det fortsatta arbetet med projektet kommer miljökonsekvenserna att belysas på ett mer utförligt sätt.

Övriga miljökonsekvenser

Strategins koncentration av ny bebyggelse ökar förutsättningarna för att energiförbrukningen och regionens klimatpåverkan ska minska på sikt genom en fortsatt bra samordning av tekniska system för energi, avfall, transport, vatten och avlopp med mera och

genom att fortsätta utveckla lokala och förnyelsebara energikällor.

Transporternas miljöpåverkan blir långsamt mindre i takt med exempelvis övergången till förnyelsebara bränslen och resurssnålare fordon. Omställningens positiva effekter motverkas dock av en stadigt ökande trafik.

Luftkvaliteten är relativt god i Ystad och inga värden enligt miljö kvalitetsnormen vad avser högsta tillåtna halter av partiklar och kvävedioxid överskrids. Dock har halten av partiklar vid enstaka tillfällen överstigit utvärderingströskeln varför det är viktigt med fortsatt mätning.

Förslaget till utbyggnadsstrategi syftar till att öka kommunens sysselsatta befolkning, vilket i sig medför ökat resande. Samtidigt är inriktningen i planförslaget att ny bebyggelse placeras i centrala och i kollektivtrafikhärlägen eller utmed framtida kollektivtrafikstråk.

Sammanfattning

Miljömålsuppfyllelse

Utvärdering med hänsyn till miljö kvalitetsmålen har legat till grund för miljöbedömningen. Förslagets styrka är att ny bebyggelse sker genom förtätning och

i kollektivtrafikhärlägen. Det är positiva planeringsinriktningar som får vägas mot den allmänna belastningen som en växande befolkning medför.

Slutsatser och förebyggande åtgärder

Utbyggnadsstrategin är framtagen i syfte att planera för tillväxt och befolkningsökning, vilket i sig medför att miljöbelastningen i kommunen ökar. En ökande befolkning innebär bland annat större konsumtion, växande transportarbete och nya markanspråk. Förslaget är utarbetat för att möjliggöra den önskade befolkningsstillväxten men ska samtidigt understödja en långsiktigt hållbar utveckling. Detta åstadkoms i första hand genom att bebyggelseutveckling och framtida kollektiva transportsystem samplaneras. Ny bebyggelse föreslås primärt i kommunens tre orter med pågatågsstationer och väl kollektivtrafikförsörjda förutsättningar ges för samordnade lösningar av den tekniska försörjningen i kommunen. En ökad andel resor med kollektiva färdmedel, resor med cykel och till fots bidrar till förbättringar i miljön både lokalt och globalt.

Valet att göra översiktsplanen till ett utpräglat strategiskt instrument medför dock att dess miljöeffekter i stor utsträckning beror på hur väl intressekonflikter kan hanteras i nästa planeringsskede. De tänkbara miljöproblem som kan uppstå i tät stadsbebyggelse

kan förebyggas genom att frågorna uppmärksammas tidigt. Buller kan exempelvis kompenseras genom fasadutformning och genom omsorgsfull utformning av gaturum och allmänna platser kan god bebyggd miljö förverkligas.

Uppföljning

Det åligger Ystads kommun att följa upp översiktsplanens betydande miljöpåverkan efter att planen antagits.

Kommunen ska uppmärksamma hur framtida detaljplaner tar hänsyn till problematiken med havsnivåhöjning samt bevaka att planerna har ett effektivt markutnyttjande och en god planekonomi. Kommunen har också för avsikt att följa upp huruvida Banverket respektive Vägverket vid framtida utbyggnad av dubbelspår på Malmö – Ystadbanan respektive ny sträckning för genomfartstrafik till och från Ystad hamn tar hänsyn till natur- och kulturvärdena samt verka för att de negativa konsekvenserna kan minimeras.

Referenser

Befolkningsutveckling och bostadsplanering

Befolkningsprognos 2009-2018 för Ystads kommun, Statisticon

Boendeplanering -en strategisk fråga för kommunen, Boverket, 2006

Boendeplanering i praktiken -en vägledning till statistiken, Boverket, 2005

Att bo och arbeta i Skåne, rapport, Region Skåne, 2006

Bostadsmarknadsanalys 2009 Skåne län, rapport, Länsstyrelsen i Skåne län, 2009

Bostadsläget i Öresundsregionen, slutrapport, Länsstyrelsen i Skåne län, 2009

Hållbar utveckling

Hållbar stadsutveckling, Erland Ullstad, Sveriges Arkitekter, 2008

Jämställdhet nästa, samhällsplanering ur ett genusperspektiv, Anita Larsson och Anne Jalakas, SNS förlag, 2008

Tätare och grönnare i stadsbilden, Louise Nyström, artikel, tidskriften Plan, nr 6, 2008

Markanvändning och landsbygdsutveckling

Markanvändning i Skåne, rapport, Region Skåne, 2009

Byggnade på landsbygden i Skåne, Hot eller möjlighet?, rapport, Länsstyrelsen i Skåne län, 2006

Det Skånska landsbygdsprogrammet, Länsstyrelsen i Skåne län, 2007

Landskapet som mål och medel, rapport, Länsstyrelsen i Skåne län, 2009

Landsbygden i kommunens översiktsplan, rapport, Länsstyrelsen i Skåne län, 2009

Trafik och infrastruktur

Godstransporter genom Skåne och Blekinge, Vägverket Region Skåne, publikation 2006:109

Med buss i Skåne, strategi för busstrafiken, Skånetrafiken, beslutad version, oktober 2006

Trafikförsörjningsplan, Skånetrafiken, 2009

Tågstrategi 2037, Skånetrafiken, 2007

Övrigt

Bilden av Ystad, forskningsrapport, Krister Olsson, Institutionen för Samhällsplanering och miljö, KTH, 2006

Kultur, turism och stadsattraktivitet, forskningsrapport, Göran Cars, Institutionen för Samhällsplanering och miljö, KTH, 2006

Dags att handla nu, detaljhandeln och hållbar samhällsutveckling, Stellan Svedström och Helena Holm, Boverket, 2004

2010-07-08

401-6845-10
86-A-0014

Vår referens

Enheten för samhällsplanering
Ola Jönsson
Telefon 040 - 25 22 28

Samhällsbyggnad, Plan o Bygg
Ystads kommun
271 80 YSTAD

Samråd om tematiskt tillägg till Översiktsplan 2005 avseende vindkraft, skydd av kusten, grönstrukturprogram för Ystad tätort samt utbyggnadsstrategi i Ystads kommun.

Ystads kommun har överlämnat fyra förslag till tillägg till den kommunövergripande översiktsplanen i samband med en utställning enligt 4 kapitlet 6 § Plan- och bygglagen (PBL). Länsstyrelsen har 2010-03-22 yttrat sig över en tidigare version av planförslaget.

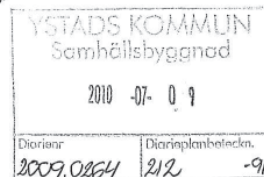
Planförslaget avser fyra tematiska tillägg till kommunens gällande kommunomfattande översiktsplan från 2005. Respektive tillägg är avgränsat till att enbart hantera grönstruktur för Ystads tätort, vindkraft, utbyggnadsstrategi (för bostäder, verksamheter och handel) samt en handlingsplan för förvaltning och skydd av kusten.

Länsstyrelsens roll

Vid utställningen av en översiktsplan begränsar Länsstyrelsen i huvudsak granskningen till om planförslaget inte tillgodoser riksintressen, om frågor som berör två eller flera kommuner inte samordnats, om förslaget kan medverka till att gällande miljökvalitetsnormer inte följs eller om strandskyddets syften inte beaktats. Länsstyrelsen granskar också om föreslagen bebyggelse är lämplig med hänsyn till människors hälsa och säkerhet.

Nedanstående erinringar kan leda till att Länsstyrelsen enligt 12 kap. 1 § PBL kommer att pröva kommunens beslut att anta framtida planer.

Granskningsyttrandet ska enligt 4 kapitlet 2 § PBL fogas till översiktsplanen och den antagna översiktsplanen ska sedan spridas till alla dem som har väsentligt intresse av den eller som använder planen som beslutsunderlag.

2010-07-08

401-6845-10
86-A-0014

Riksintressen

En av översiktsplanens uppgifter är att redovisa värden som är av riksintresse och hur dessa värden långsiktigt ska säkerställas. Kommunen ska samtidigt bedöma planens eventuella påverkan på riksintressevärden.

I samrådsredogörelsen sägs att fler områden ska studeras för att avgöra om vindkraft kan vara förenligt med riksintressenas värden, det är få områden som har studerats för vindkraft. Det saknas också bedömning i utställningshandlingen om vindkraftverk utgör påtaglig skada på något riksintresse.

Riksintresse yrkesfiske och riksintresse fiskehamn

I samrådsredogörelsen hänvisas till att avgränsningen av riksintressen som genomfördes 2006 kommer att arbetas in i kommande ny översiktsplan och att riksintresset för fiskehamn kommer att arbetas in i pågående fördjupning av västra hamnområdet. Då föreliggande översiktsplan saknar underlag för att bedöma effekterna på riksintressena går det inte att avgöra om Länsstyrelsen kan komma att ingripa i kommande planering.

Riksintresse kulturmiljö

Utredningsområden som berör eller ligger i anslutning till riksintresse för kulturmiljö kan också påverka riksintresset. Huruvida vindkraften kan anses utgöra påtaglig skada eller inte för riksintresse för kulturmiljö bör utredas närmare och redovisas mer ingående i de kommande planhandlingarna.

Totalförsvaret

Försvarmakten har analyserat föreslagna vindkraftsområden och ett av områdena norr om Ystad är delvis i konflikt med totalförsvarets intressen och gränsen bör justeras. Av de föreslagna vindkraftsområdena i östra delen av kommunen är huvuddelen i konflikt med totalförsvarets intressen. Vid Kabusa skjutfält bedrivs målflygsverksamhet och innanför försvarets restriktionsområde kan inte höga objekt uppföras av flygsäkerhetsskäl.

Inom de två östra delområdena finns andra typer av konflikter med totalförsvarets intressen och möjligen kan enstaka vindkraftverk uppföras utan att för stora störningar uppstår. Särskild analys och beräkningar måste göras för varje enskild position.

Det är av stor vikt att alla ärenden med höga objekt, 20 m och högre utanför och 50 m och högre inom tätort, remitteras till Försvarmakten. Hela landets yta är samrådsområde för höga objekt och alla vindkraftsärendet skall remitteras till Försvarmakten. Det är en del i bevakningen av den del av totalförsvarets intressen som inte kan redovisas i översiktsplaner.

Hälsa och säkerhet

Kommunen har ett övergripande ansvar för att skapa en robust och långsiktigt hållbart samhälle där hänsyn ska tas till människors hälsa och säkerhet.

Vid nybyggnation intill farligt godsleder skall Länsstyrelsens Riskpolicy och Riktsam tillämpas (finns på Länsstyrelsens hemsida).

Vindkraftplanen skall även sändas till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. De vill numera ha alla tillägg till ÖP angående vindkraft för att få en uppfattning om de kan störa kommunikationssystemet Rakel i ett senare planskede.

Översvämning och erosion

Översvämningsrisker beaktas i första hand i anslutning till kustområdet i Handlingsplan för förvaltning och skydd av kusten. Handlingsplanens status och kopplingar till utbyggnadsstrategin och befintlig översiktsplan från 2005 är oklar avseende föreslagna grundläggningsnivåer. Översvämningsrisker i andra delar av kommunen redovisas inte särskilt. Redovisning av översvämningsrisker i anslutning till vattendrag och resonemang om hur en ökad exploatering i samverkan med ökade flöden i vattendragen kan bidra till översvämningar saknas. Inför kommande detaljplanering behöver därför dessa frågor belysas i de fall ett planområde riskerar att drabbas av översvämningar.

Erosionsproblemen längs kusten beskrivs översiktligt men tydliga ställningstaganden saknas om hur mycket erosion som kan tillåtas innan åtgärder behöver sättas in. Ansvarsfördelningen för såväl befintliga som framtida erosionsskydd mellan kommunen och enskilda går inte att utläsa av planen. Dessa frågeställningar kan därför behöva redovisas i kommande planering.

Mellankommunal samordning

Länsstyrelsens roll som statlig myndighet är bland annat att kontrollera att regleringen av sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt.

Länsstyrelsen anser att kommunen samordnat de mellankommunala frågorna på ett bra sätt. Grannkommunerna har beretts möjlighet att yttra sig över samråds- och utställningsförslag. Inga erinringar har inkommit.

Övrig lagstiftning

Fornminne

Sedan samrådet har kartorna med lämpliga områden omarbetats och vissa områden har tillkommit medan andra tagits bort.

På två ställen där förändringar i områdets utbredning skett har de utvidgats så att de ligger i anslutning till gravhögar. Gravhögnas fornlämningsområden - skyddsområden - är inte definierade. Vid en vindkraftsutbyggnad vid dem ska samråd enligt 2 kap KML ske med Länsstyrelsen. De två platserna är:

-Vid Östergård (området Sövestad) har området utvidgats åt söder. Här finns två gravhögar vars fornlämningsområde kan sträcka sig in i det på kartan redovisade området som är lämpligt för utbyggnad.

-Området mellan Lönneröd och Skogsdala (västra delen av Glemmingebro-Spjutstorp) har tillkommit. Även här finns två gravhögar vars fornlämningsområde kan sträcka sig in i det på kartan redovisade området som är lämpligt för utbyggnad.

Biotopskydd

Inom många av utredningsområdena finns skyddade biotoper enligt 7 kap 11 § miljöbalken. Skyddet omfattar stenmurar, odlingsrösen, öppna diken, åkerholmar, småvatten och våtmarker, naturliga bäckfäror, öppna diken, pilevallar samt alléer i jordbrukslandskapet, vilka inte får skadas eller tas bort utan dispens från Länsstyrelsen. Placering av vindkraftverk, bebyggelse samt vägdragning bör anpassas till befintliga biotoper så att de bibehålls.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Enligt 4 kapitlet 1 § PBL ska det framgå av översiktsplanen hur kommunen avser att följa gällande miljö kvalitetsnormer. Vattenmyndigheten för södra Östersjön har fastställt miljö kvalitetsnormer i form av kvalitetskrav för ytvattenförekomster, grundvattenförekomster och skyddade områden i december 2009. (Länsstyrelsen Kalmar län, Vattenmyndigheten i Södra Östersjöns vattendistrikt, föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i distriktet, 08 FS 2009:8).

Av tilläggen framgår inte hur miljö kvalitetsnormerna för vatten ska följas. Det går därför inte att avgöra om förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kapitlet miljöbalken inte följs. I kommande detaljplaner måste miljö kvalitetsnormerna beaktas i de fall en plan kan antas bidra till att en miljö kvalitetsnorm inte uppnås eller att tillståndet i en vattenförekomst försämrats.

Övrigt

Specifikt om vindkraft

Vad gäller vindkraft kvarstår de synpunkter Länsstyrelsen lämnade i samrådsckedet. I vindkraftsplanen undantas generellt områden av riksintresse och andra områden med bevarandevärden. Länsstyrelsen anser att ett tematiskt tillägg för vindbruk bör utgå från att hitta lämpliga områden för vindbruk och om det finns motstående intressen, bedöma om dessa är förenliga med befintliga värden eller vilket intresse som ska ges företräde. Länsstyrelsens uppfattning är således att kommunen bör när det gäller t ex riksintresseområden göra en bedömning om vindkraftsutbyggnad är förenligt med riksintressenas värden.

Länsstyrelsen anser vidare att det är mycket bra att kommunen avser utreda redan ianspråktaga platser för vindbruk ytterligare. Det kan vara möjligt att montera ned gamla verk och ersätta med nya som producerar betydligt mer och som inte ger mer ljud.

Bostadsförsörjning

Ur ett bostadsförsörjningsperspektiv är planen ett ambitiöst och framåtriktat dokument med fokus på utbyggnadsplaner. Länsstyrelsen saknar dock koppling till det befintliga bostadsbeståndet, behovsanalys av bostäder för särskilda grupper tex en åldrande befolkning, samt olika upplåtelseformer. Sett ur ett regionalt perspektiv saknas även koppling till samarbete med andra kommuner.

I handläggningen av detta ärende har förutom undertecknade även deltagit Peter Malmqvist, *Miljöskydds enheten Industri*, Pär Persson och Brigitta Wadkvist, *Enheten för samhällsplanering*, Ann-Margreth Brick, *Enheten för samhällsskydd och beredskap*, Sven Nerius, *Kulturmiljö enheten*, Per Levenskog, *Naturvårds enheten* och Stefan Fahlstedt, *Miljöskydds enheten Samhälle*.

Kajsa Palo
Samhällsbyggnadsdirektör

Ola Jönsson
Planhandläggare

Kopia till:

Länsöverdirektör Björn Risinger	e-post
T.f. länsarkitekt Åsa Björn	e-post
Deltagande Länsstyrelsen	e-post
Banverket	e-post
Vägverket	e-post
Försvarmakten	e-post
Transportstyrelsen	e-post
Fiskeriverket	e-post
Jordbruksverket	e-post
Skurups kommun	e-post
Tomelilla kommun	e-post
Sjöbo kommun	e-post
Simrishamns kommun	e-post

Bilaga

Redaktionella synpunkter

Vår referens

Samhällsbyggnadsavdelningen
Ola Jönsson
040-25 22 28

Ystads kommun

Samhällsbyggnad Plan o Bygg
271 80 YSTAD

Redaktionella synpunkter

Redaktionella synpunkter på Tematiskt tillägg till Översiktsplan 2005 avseende vindkraft, skydd av kusten, grönstrukturprogram för Ystad tätort samt utbyggnadsstrategi i Ystads kommun.

Riksintresse kulturmiljö

De västra delarna av området Glemmingebro-Södra Spjutstorp ligger i nära anslutning till ett riksintresseområde för kulturmiljövården beläget norr om kommungränsen i Tomelilla. Detta uppmärksammas på sid 34 där det påstås att de uteslutits från lämpliga områden. En jämförelse mellan kartorna sid 27 som visar utredningsområden och sid 40-41 som visar lämpliga områden, verkar motsäga detta.

Övriga redaktionella synpunkter

- s. 11 fel i skuggbeskrivning. Störningsområde motsvarande hustomt är felaktigt.
- s. 12 skyddszon tätorter m fl, skyddszonens storlek syns ej i teckenförklaringen.
- s.16 skyddszonens storlek bör framgå i teckenförklaringen
- s.18 på vilket sätt skadar vindkraftverk intressena kring järnvägsmiljöerna
- s. 25 avvägning bör göras vid strandskydd i sådana fall att vindkraftver inte bör etableras, vindkraftverk behöver per automatik inte innebära hinder för strandskyddets intressen.
- s. 38 motiv till 100 meter totalhöjd?
- s. 32 andra kolumnen 4: raden – Megalitgrav har blivit monolitgrav.

För att underlätta läsbarheten av kartorna bör förslaget kompletteras med ett bättre kartmaterial och större kartor.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Postgiro/Bankgiro	E-post	www
205 15 Malmö	Kungsgatan 13	040-25 20 00 vx	040-25 23 25	6 88 11-9	lansstyrelsen@m.lst.se	www.m.lst.se
291 86 Kristianstad	Ö Boulevarden 62 A	044-25 20 00 vx	044-25 23 25	5050-3739		